

Lo Somment

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

REUS, Dijous 14 de Maig de 1903.

ANY XVIII NUM. 4.567

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco del Sol Rambla de las Flores.
No's retornan los originals encara que no's publicuin.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1.25
En provincias, trimestre. " 4.-
Extranger y Ultramar. " 8.-
Anuncio, á preus convencionales!

PASTILLAS SERRA: Son las mellors pera curar la TOS

y totas las malalties del aparato respiratori, porque modifican las mucosas, facilitan la expectoració y fan desapareixe en un sol dia la opressió del pit y l'ofech.

Se poden pendre sense cap perill porque no contenen opi ni morfina.
En venen á casa del autor, FARMACIA SERRA, Arrabal de Santa Ana núm. 80, devant del nou casal del Banch d' Espanya y FARMACIA NOVA de don Napoleón Batalla, ex-Portal de Jesús.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS

CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat á la meva clínica la Sra. D. N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l' Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá apetit y forsas y se li regularisaren las reglas; Dr. Letamendi.
Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrofúla crònica. Cansat d' usar sens cap resultat cuantas emulsions y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfita Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Letamendi, Catedratic de Barcelona.
Exigeixis lo llegítim Aixarop Climent SALUD, unich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateix nom.

PERE BANÚS

METJE-CIRURGIA - Dentista

Practica totas las operaciones de la boca: avulsions, ablasions, resecions, etc.—Reb tots los dias.
DENTADURAS de tots los sistemas. Paladars artificials y contensius pera las fracturas de la mandibula.
Plassa del Castell 1, ler.—REUS

INSTITUCIONS DE CATALUNYA

Cartas á mon amich J. Carulla
XXVII

Benvolgut amich:

Si mal no recordo en la carta XXI te deya que a cent quaranta pujaba la suma dels gremis que s' instituhiren ó á lo menys d' aquells que se 'n tenen noticias y te causarà sorpresa que acabi en la passada aquells apuntes al nombre cent vintidós.

Los divuit que faltan son oficis d' arts uns extingits ó de industrias altres reentis quina data d' agremiació no he pogut esbrinar.

Son aquets.

- 1.—Aluders.—Eran los que adobaban pells suans y primes pera ferne guants. Estaban reunits al gremi dels blanquers ó dels pellicers.
- 2.—Badaners.—Eran los que adobaban pells d' ovella ó de anyell. Com l' anterior estaban reunits al gremi dels blanquers ó dels pellicers.
- 3.—Bataners.—Eran los que s' cuydaban del batan en las fábricas de panyos. Estaban reunits al gremi dels teixidors de llana.
- 4.—Bosquers.—Eran los fusters d' obras y edificis. Formaban gremi junt ab lo dels fusters.
- 5.—Caballerares.—Eran los que tenian á son càrrech las caballerias, anaban a caballo á la esquerra del cotxe del rey. Set caballerares en 1714 formaban part de la quarta companyia dels granaders.
- 6.—Caputzers.—Ofici extingit, feyan aquella prenda de roba que servia d' abrigh en l' hivern a la classe baixa del poble y s' anomenaba gambeto y també los marselesos dels mariners. A abduas prendas s' hi ajantaba una caputxa. Aixó per lo que fa referencia a temps mes moderns, donchs que l' estat mitjane hi havia una prenda de vestir que s' en deya caputxa y era molt semblanta a las me-

setas dels clergues, servint solzament pera abrigar lo cap y la espatllas fins aprop de la cintura. L' usaban tant la gent noble com lo poble distingintse no més que per la bondad de la tela. Vivian los d' aquest ofici al carrer que avuy se 'n diu de las Caputxas y avana dels Caputzers.

- 7.—Carreters.—Los fabricants de carros. Gremi que anaba junt ab lo dels fusters. Dos carreters formaban part en 1714 de la catorcena companyia dels granaders.
- 8.—Caxers.—Eran los fusters de mobles. Anaban junts ab lo gremi dels fusters.
- 9.—Coracers.—Ofici extingit a causa de la invenció de las armas de foc. En 1257 los d' aquest ofici formaban part del Concell de Cent, los primers estatuts son del any 1321. Se troban ordenansas dels anys 1455 y 1462.
- 10.—Coralers.—Diu Campmany en sas Memories Históriques: "Estaba aqueix ofici molt entés en Cerdanya y en las costas de Barberia, y del qual estaban en posesió los catalans. Gran era, la vigilancia del govern de la Diputació pera no deixar sortir del Principat de Catalunya la industria y benefici de la manufacturera d' aquella preciosa planta, quals artefactes estaban en aquells temps en lo segón rengle del luxó gótic, aprés de las perles. Lo Concell de Cent publicá en 1446 un adicte prohibint que ningú anés a las terras dels infiels a treballar coral, ni a portarhi eynas del art, segons consta en la Rubrica de Ordinacions.
- 11.—Drapers.—Aixis s' anomenaban los botiguers de panyos. Aqueix ofici unit estaba als fabricants de panyos. Habitaren al que avuy s' anomena lo carrer de la Dagueria, com habém vist mes avant.
- 12.—Espolinés.—Se dedicaban a la fabricació d' espulins ó sia a la fabricació de roba de seda ab flors, ab aixó se 'n ven qu' era un ram dels teixidors de seda a quin gremi estaban units. En 1714 llaytaren en lo segón

LLIBRERIA DE TOST GERMAN S

ARRABAL JESUS BAIXA

!! ÚLTIMAS NOVETATS LITERARIAS !!

BIBLIOTECA POPULAR DE "L' AVENC" A 50 CENTIMS VOLÚM

Obras de Guimerá, Rusiñol, Oller, Verdagner, Iglesias, Gener, Massó y Torrents, Catalá, Bassègoda, Cullomer, Almirall, Riquer, Mestres y demés autors tant catalans com castellans y extrangers. Tomos de las Bibliotecas Saperre de Valencia, Tasso, Maneci, Sopena, Lescano, Molinas, Vida literaria, Ambos Mundos y d' més que s' publica a Barcelona.
Periódichs Catalans: Joventut, Catalunya, Cu-Cut, La Barretina, La Esquella, La Campana, La Tomasa y demés revistas y diaris que s' publican a Espanya.

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO

Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos
Especial pera vinyas á 13 pts.

Lo propietari que vullga conseguir bonas cullitas que probi los guanos dels senyors

MASSÓ Y FERRANDO.—REUS

JOSEPH GRAU RABASCALL

METJE-CIRURGIA

Ex-Alumne intern pensionat per oposició del Hospital de la Santa Creu de Barcelona.

Consulta de 11 á 1 y de 6 á 8
Teléfono número 120

Arrabal alta de Jesús número 20, bis, 2on.
REUS

OBRA NOVA

FLORESCENCIA

Aplech d' ensaigs literaris d' en Hortensí Güell.

2 PESSETAS

De Venda en lo kiosco de D. Pau Baiart, Plaza de la Constitución y en la llibreria de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

SERVEY DE FERROCARRILS
NOU HORARI
LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus a Barcelona
 Surtida Correu 4'53 matí; arribada 8'34 matí
 Expres 7'05 " " 9'14 " "
 Mixto 8'41 " " 1'03 trde
 Merc. 12'07 " " 8'02 nit.
 Correu 2'14 trde. " " 5'24 trde
 Mixto 7'14 " " 10'19 nit.

De Barcelona a Reus
 Surtida Merc. 5'15 matí; arribada 3'06 trde
 Mixto 6'01 " " 11'30 matí
 Correu 9'47 " " 1'05 trde
 Omb. 12'35 " " 5'32 " "
 Mixto 2'26 trde. " " 7'11 " "
 Expres 7'26 " " 9'38 nit.

De Reus a Saragossa
 Surtida Correu 1'35 trde. arribada 8'35 nit.
 Mixto 7'57 " " 6'36 matí
 Expres 9'44 nit " " 3'01 " "
 Merc. 3'36 trde. " " 11'54 nit.
 " 5'32 matí " " 8'51 matí

Dels dos darrers lo primer no mes arriba a Casp y lo segon a Mora.

De Saragossa a Reus
 Surtida Expres 1'50 matí; arribada 6'59 matí
 Correu 7'— " " 2'06 trde
 Mixto 10'05 nit " " 8'11 matí
 Merc. 0'38 matí " " 11'27 " "
 " 6'59 trde " " 10'15 nit.

Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.

LÍNEA DEL NORT
De Reus a Lleyda
 Surtida Correu 8'29 matí; arribada 11'35 matí
 Mixto 6'05 trde. " " 9'57 nit
 Merc. 1'45 " " "

Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba a Vimbodí.

De Lleyda a Reus
 Surtida Mixto 5'28 matí; arribada 9'29 matí.
 Correu 4'05 trde. " " 7'09 trde.
 Merc. " " 1'39 " "

Lo tren que va col·locat en últim terme surt de Vimbodí.

De Reus a Tarragona
 Surtida Mixto 8'16 matí; arribada 8'45 matí.
 " " 9'44 " " 10'18 " "
 Merc. 2'30 trde. " " 3'05 trde.
 Correu 7'17 " " 7'48 " "

De Tarragona a Reus
 Surtida Correu 7'45 matí; arribada 8'15 matí.
 Merc. 12'22 trde. " " 1'— trde.
 Mixto 5'08 " " 5'46 " "
 " 8'— nit " " 8'38 nit.

PERRO-CARRIL ECONOMICE
DE REUS A SALOU
 Servey de trens que regeix desde 1 dia 29 Setembra de 1902.

Surtidas de Reus: al matí a las 4'10, 10, 16, 22, 28, 34, 40, 46, 52, 58, 64, 70, 76, 82, 88, 94, 100, 106, 112, 118, 124, 130, 136, 142, 148, 154, 160, 166, 172, 178, 184, 190, 196, 202, 208, 214, 220, 226, 232, 238, 244, 250, 256, 262, 268, 274, 280, 286, 292, 298, 304, 310, 316, 322, 328, 334, 340, 346, 352, 358, 364, 370, 376, 382, 388, 394, 400, 406, 412, 418, 424, 430, 436, 442, 448, 454, 460, 466, 472, 478, 484, 490, 496, 502, 508, 514, 520, 526, 532, 538, 544, 550, 556, 562, 568, 574, 580, 586, 592, 598, 604, 610, 616, 622, 628, 634, 640, 646, 652, 658, 664, 670, 676, 682, 688, 694, 700, 706, 712, 718, 724, 730, 736, 742, 748, 754, 760, 766, 772, 778, 784, 790, 796, 802, 808, 814, 820, 826, 832, 838, 844, 850, 856, 862, 868, 874, 880, 886, 892, 898, 904, 910, 916, 922, 928, 934, 940, 946, 952, 958, 964, 970, 976, 982, 988, 994, 1000.

Surtidas de Salou: al matí a las 4'56, 11'04. A la tarde a las 5'32 y 7'40.

FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA
 DE
D. ANTON BARDOY
 HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES
 CARRER DE EN MEDIO, 11
 CASTELLÓ DE LA PLANA

Companyia valenciana de navegació

LÍNEA REGULAR DE GRANS Y RÁPITS VAPORS ENTRE ESPANYA Y LAS COSTAS DE FRANÇIA Y ITALIA
VAPORS DE LA COMPANYIA: SAGUNTO, JÁTIVA, ALCIRA, CABAÑAL, GRAO, MARTOS Y DENIA.
 Surtidas fijas y semanals del port de Tarragona pera MARSELLA y GÉNOVA los dimars de cada setmana ab escala quinzenal a LIORNA.

Servey setmanal pera Valencia, Alacant, Almeria, Málaga, Algeciras, Cádiz y Huelva tots los dijous. Viatjes extraordinaris a Marsella y Costa de Italia.—Luxosas cambras.—llum electrica

Se atmet passatge y carga a fletes reduits.—Se atmet carga ab flete carregat y coneixement directe pera New-York, Boston, Nápols, Bari, Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venecia, Malta, Trieste, Fiumé, Odessa, Braila, Galatz, Alexandria, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Singapore, Hong-Kong, etc., ab trasbord a Génova y Argel ab trasbord a Alacant.

Agent: **DON ROMÁN MUSOLAS**, carrer de Apodaca, 38.—Teléfono núm. 34.—TARRAGONA

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilitich

COSTANZI

Mils y mils de celebritats mélicas, després d'una llarga experiència, s'han couventat y certíficat, que pera curar radicalment ab dos ó tres dias la purgació recient y ab cinch ó sis dias la crónica, gota militar, úlceras, flux blanc de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", escossors uretrals, càlculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 dias los extrenyiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillósissimas sondas, no hi ha medicament més milagrós que ls CONFITS ó Injeccions Costanzi.

També certífican, que pera curar qualsevol enfermetat *Sifilitica* ó *herpética*, en vista de que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la *sifilis* y *herpes*, sino que extreu los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que se'n ja es sapigut, causan enfermetats no molt fàcils de curar. A Salvati Costanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per medi del tractament especial ab ell, admet als increduls, lo pago després de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos per als qui no vulgan usar injeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilitich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en totas las bonas farmacias.

A Reus: en la de D. Antón Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Jarpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Drogueria de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas mélicas a Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.º tots los dillums, dimecres y divendres a las 12.

Societat general de Transports marítims a vapor de Marsella
 SERVEYS DEL MES DE MAIG DE 1903
LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA
 Sortirà de Barcelona lo 21 de Maig directament pera Montivideo y Buenos Ayres, lo magnífich y ràpit vapor francés

PROVENCE

Consignataris a Barcelona: Ripol y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

APERITIU-CORROBORANT
 Tònic-febrífugo
 THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P.
 BARCELONA
 Única casa productora pera la exportació a l'América

LOT

SE PREN ab aygua, ó pur: abans de menjar com aperitiu; després com digestiu.
 Demanis en tots los cafés, ultramarins, casinos, confiterias, etc.
 Los pedidos, així per Espanya com pera América, deuben dirigirse a The Cosmo S. en C. y de C. en P.—BARCELONA.
 Agent General a Reus, Joseph Martorell, S. en C. Carrer Monterols número 30.

ELIXIR VERDI
 Estómago Hígado
 GALENTORIS REBILES
 THE COSMO S. EN C. BARCELONA

Certíficat núm. 9.909
 Don Joseph Muñoz, Metge Titular de Vergel, districte de Denia.
 Certifico: Que desde fa dos meses vinch formulant l' Elixir Verdi, havent obtingat molt favorables resultats, especialment en una dona casada de nou que venia sufrint una pertibás gastralgia, conseqüencia de lo qual havia experimentat digestions difícils, pérdida de forsas, continuu estrenyiment y constants desvaneixements.
 Ab l' ús de tres pots d' Elixir Verdi he observat tan gran millora que, pot dirse, està ja completament bona.
 Lo que tinch lo gust de comunicar pera satisfacció de vostés y estímulo dels pacients.
 Joseph Muñoz, metge cirurgiá.
 Se ven en totas las farmacias
PREU 2 PESSETAS
 Agent general a Reus, Joseph Martorell, S. en C.—Carrer Monterols núm. 30.

Fundada en 1847.

EMPLASTOS POROSOS DE ALCOCK

Son estos un remedio universal contra dolores de riñones (los cuales son tan frecuentes en las mujeres). Ellos producen un alivio instantáneo. Se aplica el emplastro donde se siente el dolor.

DIRECCIONES PARA EL USO.

En caso de dolor en la región de los riñones ó en caso de una espalda débil, aplíquese el emplastro de la manera arriba indicada. Se aplica el emplastro Alcock en el sitio donde se siente el dolor.

En el caso de reumatismo ó dolor de hombros, codos ó brazos, caderas ó en el caso de una torcedura, en botamiento etc., y en el de pies dolientes, corrase el emplastro en las dimensiones y formas precisas y aplíquese a la parte enferma de la manera arriba indicada.

En caso de dolor de garganta, tos, bronquitis, pulmones débiles y para las partes sensitivas y dolorosas del abdomen, aplíquese como ya se indicó.

REUMATISMO, RESFRÍADO, TOSAS, PECHO DÉBIL, ESPALDA DÉBIL, LUMBAGO, ISQUIÁTICA, etc.

Los emplastos Alcock son superiores a todos los otros emplastos. Han sido empleados desde el año de 1847.

Emplastos Alcock para callos. Las Píldoras Brandreth.

Estos los alivian inmediatamente, impidiendo la gresca y curan dentro de breve tiempo, extrayendo los callos completamente.

Con la constitución, indigestión, enfriamiento de hígado ó de los riñones y el dolor de callos con pausas y pausas de callos, producidos por dolores de hígado.

MÁQUINAS SINGER PERA COSÍ
 Demanen lo catalech ilustrat que 's dona françh
 Recomanem la máquina-hobina central para treballs artísticos y us domésthic.

SUCURSAL a Tarragona
 Rambla de S. Joan 41.

SUCURSAL a Tortosa
 Angel, número 14

SUCURSAL A REUS MONTEROLS 40
 No equivocás, Monterols 40!